

STRATEGIJA RAZVOJA FUNDACIJE VINCENCA DRAKSLERJA ZA ODVISNIKE SO.P. ZA OBDOBJE 2015-2020

Kranj, april 2015

1. USTANOVITELJI FUNDACIJE VINCENCA DRAKSLERJA ZA ODVISNIKE SO.P. IN NAMEN USTANOVITVE

Fundacija Vincenca Drakslerja za odvisnike so.p. (v nadaljevanju Fundacija) je bila ustanovljena po Zakonu o ustanovah v letu 2000 z namenom zagotavljanja pogojev za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti. Ustanovitelja Fundacije sta:

- Mestna občina Kranj in
- Gospod Vincenc Draksler,

vsak do polovice ustanovnega vložka.

V letu 2012 se je Fundacija dodatno registrirala za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva, s čimer so bili postavljeni pogoji za opravljanje gospodarske dejavnosti znotraj Fundacije.

2. POSLANSTVO FUNDACIJE VINCENCA DRAKSLERJA ZA ODVISNIKE SO.P.

Temeljno poslanstvo Fundacije je zagotavljanje pogojev za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti. Po dodatni registraciji Fundacije v socialno podjetje je bila bivšim odvisnikom od prepovedanih drog in alkohola ter invalidom dana možnost zaposlitvene rehabilitacije ter delovnega usposabljanja v delavnicah socialnega podjetja.

3. PREGLED TRENUTNEGA STANJA

Leta 2010 je Fundacija dokončala obnovo objekta v Pristavi pri Tržiču, Doma Vincenca Drakslerja, kjer je CSD Kranj pričel z izvajanjem programa »Reintegracijski center« za bivše odvisnike od prepovedanih drog in alkohola. Objekt ima možnost nastanitve do 10 bivših odvisnikov, CSD Kranj pa v njem nudi tudi izven bivalno obravnavo bivših odvisnikov.

V preteklih treh letih je Fundacija največ aktivnosti izvajala na področju socialnega podjetništva, kar je pomenilo nadgradnjo delovanja Reintegracijskega centra. Pridobili smo sredstva Evropskega socialnega sklada (v nadaljevanju ESS) na razpisu Razvoj socialnega podjetništva II., kar nam je omogočilo razvoj dejavnosti ponovne rabe, zaposlitev štirih oseb in sredstva za nakup orodja in opreme za delavnice socialnega podjetja. S sredstvi Mestne občine Kranj ter donacijami gospoda Drakslerja smo obnovili večji del gospodarskega posloplja in v njih uredili delavnice. Odprli smo štiri trgovine ponovne rabe in sicer dve v Kranju ter po eno v Pristavi pri Tržiču in Radovljici.

Dejavnosti v FVD izvajajo:

- redno zaposleni delavci;
- javni delavci;
- bivši odvisniki na usposabljanju;
- invalidi na usposabljanju;
- prostovoljci.

4. VIZIJA

V prihodnosti želimo:

➤ **Soustvarjati pogoje za celovito obravnavo bivših odvisnikov na Gorenjskem**

Na Gorenjskem imamo več akterjev v boju proti odvisnosti, ki pa med seboj slabo sodelujejo. Fundacija želi postati vezni člen med Centrom za pomoč, terapijo in socialno rehabilitacijo (Labirint), Centrom za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog (metadonska ambulanta), sprejemnimi centri, gorenjskimi komunami in Reintegracijskim centrom in s tem zagotoviti celovito obravnavo odvisnikov na Gorenjskem. Zgled na tem področju nam je lahko organizacija društva Projekt Človek. Tako bi se na Gorenjskem lahko pričelo s celostno obravnavo odvisnosti, kjer bi spremljali potek zdravljenja vsakega posameznika od sprejemnega centra, preko metadonske ambulante in komun do reintegracije, kjer bi nudili posamezniku tudi delovno usposabljanje, možnost začasne zaposlitve ter pridobitev poklicne kvalifikacije.

➤ **Postati kompetenčni center za socialno podjetništvo za Gorenjsko**

Fundacija je prvo nastalo socialno podjetje na Gorenjskem, uspešno pa je izvedlo tudi ESS projekt za razvoj socialnega podjetništva. Izvajamo tudi svetovalno pisarno za socialno podjetništvo. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ima namen razpisati projekte za kompetenčne centre za socialno podjetništvo po posameznih statističnih regijah, kjer bi organizirali tudi učne delavnice. Glede na znanja o socialnem podjetništvu ter dobro infrastrukturo bo Fundacija lahko postala kompetenčni center za razvoj socialnega podjetništva v gorenjski regiji.

➤ **Nuditi bivšim odvisnikom in invalidom možnost zaposlitvene rehabilitacije in delovnega usposabljanja v zaposlitvenih centrih**

V Fundaciji izvajamo zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje bivših odvisnikov od prepovedanih drog in alkohola ter invalide. Sam proces zaposlitvene rehabilitacije za bivše odvisnike pomeni nadgradnjo programa Reintegracijskega centra, saj daje možnost bivšim odvisnikom pridobivanje delovnih izkušenj, dodatnih znanj in referenc, ki jih potrebujejo pred zaposlitvijo v običajnem delovnem okolju. Prav tako pa bi nadgradili zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidom z ustanavljanjem zaposlitvenih centrov za invalide in bivše odvisnike. Zaposlovanje bivših odvisnikov v zaposlitvenih centrih, ki bi bilo časovno omejeno, bi pomenilo novost v pristopu reintegracije bivših odvisnikov, predvsem s postopnim vključevanjem v običajno delovno okolje. Hkrati pa bi s tem pristopom z bistveno manjšimi stroški zaposlili več oseb iz ranljivih skupin. Z ustanovitvijo zaposlitvenih centrov bi pridobili možnost pridobivanja novih poslov preko Kvotnega sistema zaposlovanja invalidov.

➤ **Postati center praktičnega usposabljanja in ocenjevanja delazmožnosti bivših odvisnikov in invalidov**

Fundacija trenutno sodeluje z dvema koncesionarjema zaposlitvene rehabilitacije, kjer nudimo praktični del zaposlitvene rehabilitacije. Z ustanovitvijo zaposlitvenih centrov bi to sodelovanje lahko še razširili na druge koncesionarje in razširili obseg dejavnost, saj bi lahko usposabljali do 40 bivših odvisnikov in

invalidov v istem času. Pri tem je potrebno upoštevati koristi tako oseb, ki so na usposabljanju, kot tudi Fundacije. Fundacija bi si na ta način zagotovimo brezplačno delovno silo za enostavnejša dela, bivši odvisniki in invalidi pa bi pridobili možnost delovnega usposabljanja, pridobivanja novih znanj in izkušenj ter zaposlovanja.

S tem pa bi lahko ponudili Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izvajanje praktičnega dela ocenjevanja delazmožnosti bivših odvisnikov.

➤ **Nadaljevati z razvijanjem centrov ponovne rabe**

S pomočjo projekta ESS »Omamljen.si z delom« ter sodelovanjem MO Kranj, Komunale Kranj in kasneje še Komunale Radovljica smo organizirali mrežo za zbiranje še uporabnih predmetov, ki jih občani pripeljejo na zbirne centre. To mrežo želimo v bodoče še okrepiti in razširiti. Hkrati želimo še bolje promovirati ponovno rabo preko predstavitev na prireditvah na Gorenjskem ter preko mreže prodajaln z rabljenimi in prenovljenimi izdelki. Naše delovanje nameravamo razširiti tudi na storitev obnove rabljenega pohištva za individualne naročnike, občine, javna podjetja in zavode.

➤ **Pripraviti Nacionalne poklicne kvalifikacije s področja ponovne rabe**

V sklopu kompetenčnega centra za socialno podjetništvo želimo organizirati Nacionalne poklicne kvalifikacije s področij obnove rabljenih predmetov. Na ta način bi ranljivim skupinam prebivalstva, predvsem bivšim odvisnikom in invalidom, dali možnost pridobitve formalne izobrazbe in novih znanj ter izkušenj. Po pridobitvi formalnih znanj, delovnih izkušenj in referencah, ki bi jih pridobili v socialnem podjetju, bi lahko lažje pridobili zaposlitev v običajnem delovnem okolju.

➤ **Sodelovanje v projektih preventivne dejavnosti**

Sodelovali in povezovali se bomo z organizacijami, ki se ukvarjajo s preventivno dejavnostjo preprečevanja uživanja prepovedanih drog in alkohola in jim pomagali po svojih zmožnostih.

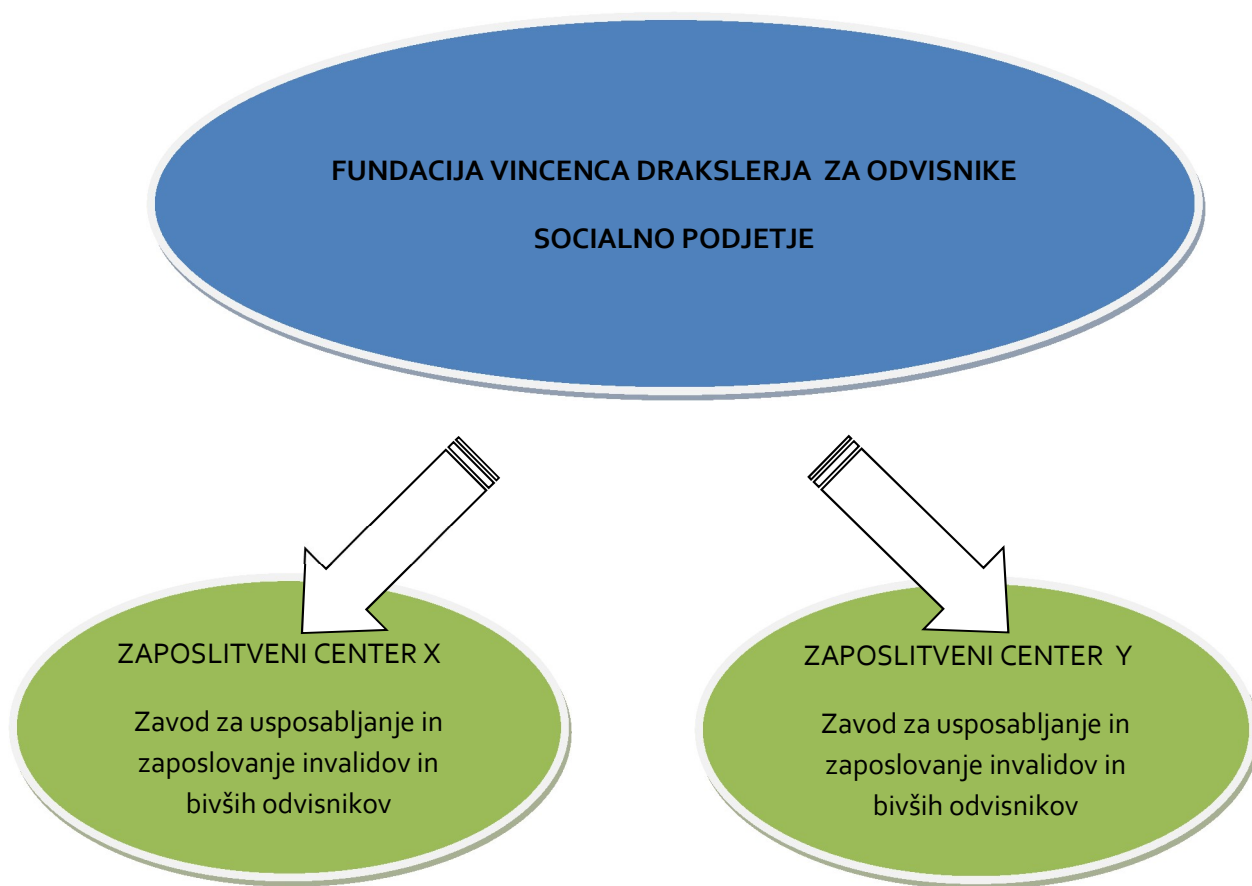
➤ **Zdravljenje odvisnosti**

Zdravljenje odvisnosti pri mladih mora biti primarna dejavnost Fundacije.

5. CILJ

Primarni cilj Fundacije je pomoč ranljivim skupinam prebivalstva, še posebej bivšim odvisnikom od prepovedanih drog in alkohola ter invalidom in sicer s sofinanciranjem programov, z izvajanjem zaposlitvene rehabilitacije in delovnim usposabljanjem ter izobraževanjem. Sekundarni cilji pa je ustvarjane pogojev za pomoči potrebnim s čim boljšim delovanjem, iskanjem novih izzivov za razvoj in promocijo socialnega podjetništva. Z zmanjševanjem količine odloženih odpadkov prispevati k varovanju okolja, s prodajo rabljenih predmetov pa ljudem omogočamo nakup rabljenih, vendar še vedno uporabnih predmetov po ugodni ceni.

6. NAČRT RAZVOJA

Fundacija bi v prihodnosti še vedno delovala kot socialno podjetje po Zakonu o socialnem podjetništvu, hkrati pa bi zaradi lažjega delovanja, pridobivanja dodatnih sredstev preko razpisov in poslov preko Kvotnega sistema ustanovila dva zavoda, ki bi bila registrirana kot zaposlitvena centra po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Pomembno vlogo pri ustanavljanju zaposlitvenih centrov imajo občine, saj morajo aktivno sodelovati pri nastajanju takih centrov, kjer se zaposlujejo ranljive skupine občanov. Tako bi Mestni občini Kranj preko Fundacije, katere soustanovitelj je, uresničevala tudi ta del svojega poslanstva.

Kaj je zaposlitveni center?

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/2007-UPB2 in UL RS, št. 87/2011 – v nadaljevanju ZZRZI), skupaj s še nekaterimi podzakonskimi akti in pravilniki, ki so bili sprejeti na njegovi podlagi, celovito ureja področje zaposlovanja invalidov. Po ZZRZI so med invalidi tudi osebe, ki zaradi občutno zmanjšane delovne sposobnosti, dosegajo le od 30–70% pričakovanih delovnih rezultatov. To so najtežji invalidi, ki niso zaposljivi na običajnem delovnem mestu. Takšnim invalidom je omogočena posebna zaposlitev tako imenovana zaščitna zaposlitev.

Zaščitna zaposlitev je zaposlitev invalida izključno na zaščitenem delovnem mestu, to je delovnem mestu in delovnem okolju, ki je prilagojeno delovnim sposobnostim in potrebam invalida, ki ni zaposljiv na

običajnem delovnem mestu. Invalidi, ki jim je Zavod RS za zaposlovanje izdal odločbo, da so zaposljivi izključno na zaščiteneh delovnih mestih, imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi na zaščitenem delovnem mestu, imajo pravico do subvencije plače od 30% do 70%, hkrati pa zaposlitveni centri ne plačujejo prispevkov na plače in iz plač.

Zaposlitev na zaščiteneh delovnih mestih zagotavljajo zaposlitveni centri in invalidska podjetja. Zaposlitveni centri morajo zagotavljati programe, ki vsem zaposlenim invalidom zagotavljajo stalno in neprekinjeno delo in vse pravice, ki izhajajo iz sklenjenega delovnega razmerja.

Zaposlitvene centre se skladno z ZZZRI ustanavlja z namenom, da kot zavod in pravna oseba posebnega pomena zagotavlja zaščitena delovna mesta. Osnovni namen ustanovitve ZC je iskanje področij in ustvarjanje priložnosti za usposabljanje in zaposlovanje ter razvoj novih delovnih mest, primernih predvsem najtežjim invalidom. Zaščitena delovna mesta so kreirana predvsem na podlagi ugotovitev, da je glede na poslanstvo zaposlitvenega centra perspektiva dejavnosti predvsem v razvoju storitvenih dejavnosti.

Glavni razvojni in usmeritveni cilji zaposlitvenih centrov so:

- razvoj novih delovnih mest in programov, primernih za najtežje invalide,
- kvalitetno izvajanje dejavnosti, proizvodnih in storitvenih programov,
- koristna uporaba zakonskih možnosti za razvoj zaščitnega zaposlovanja invalidov,
- uporaba vseh zakonskih olajšav za razvoj obstoječih in novih dejavnosti pri zaposlovanju invalidov.

Poslanstvo zaposlitvenih centrov je ustvarjati nova delovna mesta, ki so primerna zaposlenim invalidom in njihovim zmožnostim. Skrbeti za čim boljše psihosocialno okolje ter s pravilno motivacijo pokazati tako družbi kot invalidnim osebam, da so slednji ob ustreznem spodbujanju njihovih potencialov lahko družbi zelo koristni.

Vizija zaposlitvenih centrov je postati invalidom prijazno podjetje in hkrati postati pomemben in uspešen zavod na področju zaposlovanja invalidov na zaščiteneh delovnih mestih, tako v lokalnem, regionalnem kot državnem okolju.

Prihodke zaposlitveni centri pridobivajo iz tržne dejavnosti (tudi z uporabo sistema nadomestne izpolnitve kvote) ter iz javnih financ. Sredstva iz javnih financ zaposlitveni centri pridobivajo iz državnih subvencij za plače invalidom iz sredstev Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije (v nadaljevanju Invalidski sklad) in s sredstvi za plače strokovnih delavcev in sodelavcev, ki se pokrivajo oziroma sofinancirajo iz javnih financ (3.600 EUR).

Poslovanje zaposlitvenih centrov temelji tudi na sredstvih iz javnih razpisih Javnega jamstvenega, preživninskega in invalidskega sklada Republike Slovenije ter razpisov za zaposlitvene centre.

Viri financiranja za uspešno delovanje in razvoj Fundacije:

- tržna dejavnost prodaje predmetov ponovne rabe in obnove rabljenega pohištva;
- prodaja novih izdelkov;
- usposabljanje invalidov in bivših odvisnikov;
- sredstva občin in Zavoda RS za zaposlovanje za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih oseb preko javnih del;
- sredstva lokalne skupnosti za svetovanje pri ustanavljanju socialnih podjetij in promocijo socialnega podjetništva;
- sponzorstva in donacije;
- donacije gospoda Vincenca Drakslerja;
- sredstva razpisov ministrstev in ESS.

Nada Bogataj Kržan
predsednica Uprave